224589 - Allah Rızasını Gözetmeksizin Sadece Dünya Hayatını Hedefleyerek Salih Amellerde Bulunanlara Nasihatler

Soru

Bu çağda giderek daha çok gözlemlediğimiz tuhaf bir olgu, dünyalık kazanç uğruna "görünüşte" dindarlıktır. Birçok namaz kılan sadece arzuların tatmini, para, barınma, güzel kadın ve sınırsız yaşamın güzelliklerini elde etmek amacıyla dua eder ve namaz kılar! Birçoğu namaz kılıp dua ettikleri halde istediklerini elde edemedikleri ve maddi açıdan hayatlarının düzelmediğini fark ederse, namazı bırakır. Bazıları da dünyalık bir şeye ulaştıktan sonra namazı bırakır. Bu tür yarı dindar insanların faydalanması için tavsiyelerde bulunur musunuz?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

İslam'da namazın önemi çok büyüktür zira namaz, dinin direklerinden biridir ve iman ile küfür arasında bir ayrımdır. Dolayısıyla onu yerine getirmek, imanın belirtilerindendir. İslam'ın sadece görünen belirtilerinden değildir. Bilakis namaza bağlı kalmak İslam'ın en büyük şubelerinden biridir, kelime-i şehadetten sonra en faziletli ameldir.

Ancak birçok Müslümanın namaz kılmalarına rağmen şirke düştükleri inkâr edilemez. Nitekim Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem bunu açıklamıştır: Ebu Saîd el-Hudrî’den -radıyallahu anh- rivayet olunan bir hadiste Nebî Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurmuştur: “Ben size, nazarımda sizin için Mesih ve Deccal’den daha ürkütücü bir şeyi haber vereyim mi?” "Evet! Ey Allah'ın Rasulü, söyleyin!" dedik. “Şirk-i hafîdir (gizli şirk). Mesela kişi kalkar, namaz kılar; bu namazını kendisine bakanlar sebebiyle güzel kılar.” (İbn Mâce 4204,Elbani Hasen demiştir.)

Bu Elbani'nin "Sahih İbn Mâce" adlı eserinde Hasendir.

İnsan farkına varmasa da namaz kıldığı halde şirke düşebilir!

Daha önce (183713) numaralı sorunun cevabında şöyle ifade edilmişti: Bir kimse, yaptığı salih amellerle dünyayı amaçlıyor ve aklına ahiret gelmiyorsa Allah rızasını gözetmediği müddetçe ameli geçerli olmaz ve kendisinden kabul edilmez. Ama eğer salih ameli ile hem dünyada hem de ahirette iyilik elde etmek isterse bunda bir sakınca yoktur.

Kim riyakarlık yaparak namaz kılıyor, kendisi hakkında namaz kılıyor denilmesini istiyor, insanlar arasında iyilikle övülmeyi amaçlıyor; hem kendi ihtiyaçlarının karşılanması hem de Allah'a yakınlaşmak için namaz kılıyor, ihtiyacı yerine geldikten sonra namazı bırakıyor veya durumunun düzelmesi için namaz kılıyor da durumu düzelmeyince namazı bırakıyorsa bu kişi; Allah için namaz kılmamış demektir.

Ubey b. Ka'b r.a'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Bu ümmeti; yücelik, dindarlık, yükseliş, zafer ve yeryüzü hâkimiyetiyle müjdele! Onlardan her kim ahiret işini dünya için yaparsa ahiretten hiçbir nasibi olmaz." (İmam Ahmed 20715, Elbani Sahih el Cami' 2825)

Şeyh İbn Useymin r.h şöyle dedi:

Her kim bir şeyi elde etmek için namaz kılar veya ezan okursa ahirette sevap almaz. Çünkü yaptığının karşılığını dünyada almış sayılır. Böylece sadece istediği dünyalık kendisine hasıl olur. (Fetâvâ Nur ela Derb 8/2)

Bu konuda temel olan husus gereği yüce Allah sadece kendi rızası için işlenen salih ameli kabul eder.

Ebû Hureyre r.a'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurmuştur: "Allah Tebâreke ve Teâlâ şöyle buyurdu: Ben şirk konusunda kendisine ortak koşulanlardan şirke en uzak olanıyım. Her kim bir amel işler de benimle birlikte başkasını ona ortak ederse onu ve işlemiş olduğu şirkini terk ederim." (Muslim 2985)

Şeyh İbn Useymin r.h şöyle dedi:

"İbadette ihlâs kulu ibadete yöneltir. Kulun amacı; yüce Allah'ı sevmek, O'nu yüceltmek ve O'ndan

mükâfat ve rıza ummaktan başka bir şey olmamalıdır. Bu nedenle yüce Allah, Muhammed s.a.v hakkında şöyle demiştir:

“Muhammed, Allah’ın Rasulüdür. Onunla beraber olanlar inkârcılara karşı çetin, birbirlerine karşı da merhametlidirler. Onların rükû ve secde hâlinde Allah’tan lütuf ve hoşnutluk istediklerini görürsün…” (Fetih 29) (Mecmu Fetâvâ ve Resail el Useymin 21/19)

Müslümana vacip olan husus şudur: Kalbi ve ameli ile yüce Allah'a yönelmeli, yaptığı işlerle Allah'ın rızasını ve ahireti hedeflemeli, Allah'ın kendisine dünya işlerinde başarı bahşetmesini ummalı, böylece dünya işlerinde başarılı olmak için ondan yardım istemelidir. Nitekim yüce Allah şöyle dedi:

“Sabrederek ve namaz kılarak (Allah’tan) yardım dileyin. Şüphesiz namaz, Allah’a derinden saygı duyanlardan başkasına ağır gelir.”

Yüce Allah kullarına, dünyada ve ahirette umdukları her türlü iyilik için sabır ve namazla yardım istemelerini emreder. (Tefsir İbni Kesir 1/251).

Mümin Allah için çalışır, bunun sonucu dünyada da gelir; bu onun samimiyetinin ve çalışmasının meyvesidir. Çünkü Allah onu dünyada ve ahirette hayırlarla mükâfatlandırır. Zira yüce Allah'ın şöyle buyurur: “Erkek veya kadın, kim mümin olarak iyi iş işlerse, elbette ona hoş bir hayat yaşatacağız ve onların mükâfatlarını yapmakta olduklarının en güzeli ile vereceğiz.” (Nahl 97)

İbni Kesir r.h şöyle dedi:

Bu, yüce Allah’ın kim salih amellerde bulunursa Allah'ın onu dünyada güzel bir hayatla yaşatacağına ve onu hayatında yaptıklarının en güzeliyle ahirette ödüllendireceğine dair bir vaadidir. Güzel bir hayat, hangi yönden olursa olsun rahatlık unsurlarını içeren bir hayattır. (Tefsir İbni Kesir 4/601).

Yüce Allah şöyle buyurdu: Kim Allah’a karşı gelmekten sakınırsa Allah ona bir çıkış yolu açar. Onu beklemediği yerden rızıklandırır. Kim Allah’a tevekkül ederse O kendisine yeter. Şüphesiz Allah, emrini yerine getirendir. Allah, her şeye bir ölçü koymuştur. (Talak 2, 3)

Enes bin Malik r.a'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah s.a.v şöyle buyurdu: “Kimin kaygısı ahiret olursa Allah onun zenginliğini kalbinde kılar, iki yakasını bir araya getirir ve dünya ona boyun eğerek gelir. Her kimin kaygısı da dünya olursa Allah onun fakirliğini iki gözü arasında kılar ve iki yakası bir araya gelmez, perişan olur. Zaten kendisine de takdir edilen şey gelir, fazlası gelmez.”

(Tirmizî 2465, Elbani sahih demiştir.)

Dünyalık bir karşılık için amel işleyen kimse, Allah'ın kendisine yazdığından başka, bu dünyadan hiçbir şey elde edemez ve yaptığı işten utanç ve pişmanlık içinde döner. Allah rızası dışında onunla niyet ettiği her şey batıldır. Yüce Allah şöyle buyurmuştur: “Kim bu geçici dünyayı isterse orada ona, (evet) dilediğimiz kimseye dilediğimiz kadar hemen veririz. Sonra da cehennemi ona mekân yaparız. O, buraya kınanmış ve Allah’ın rahmetinden kovulmuş olarak girer. Kim de mümin olarak ahireti ister ve ona ulaşmak için gereği gibi çalışırsa işte bunların çalışmalarının karşılığı verilir. (İsra/18- 19)

Kim ahiret kazancını isterse onun kazancını artırırız. Kim de dünya kazancını isterse ona da istediğinden veririz fakat onun ahirette hiçbir payı yoktur. (Şura 20)

Şeyhülislam İbn Teymiyye r.h şöyle dedi:

Kimin niyeti salih olmaz ve Allah rızası için bir ameli yoksa bu ya bozuk bir ameldir ya da Allah’ın rızası dışında bir amaç için yapılmış batıl bir ameldir. Yüce Allah şöyle buyurdu: “Şüphesiz sizin çabalarınız elbette çeşit çeşittir” (Leyl 4).

Bütün bu batıl ameller de kâfirlerin amelleri cinsindendir. (Mecmûu'l-Fetevâ'dan 28/169).

İbnü'l-Kayyım r.h, şöyle dedi:

“Kim ameli ile Allah rızası dışında bir amaç güder, O'na yaklaşmaktan başka bir şeye niyet eder ve O'ndan sevap dilerse niyetini ve iradesini şirke bulamış olur.

İhlas kişinin eylemlerinde, sözlerinde, iradesinde ve niyetinde Allah'a karşı samimi olmasıdır ki bu, Allah'ın bütün kullarına emrettiği İbrahim'in dini olan Haniflik’tir. Kimseden bunun dışında hiçbir

şey kabul edilmez ve bu, İslam'ın ta kendisidir.

“ Kim İslâm’dan başka bir din ararsa (bilsin ki o din) ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır.” (Âl-i İmran/85)

Bu, İbrahim'in milleti ve dinidir; kim ondan yüz çevirirse pişman olan ahmaklardan olur. (Al-Cewab Al-Kâfi s. 135).

Dünyevi ihtiyaçlarının karşılanması için namaz kılanlara şöyle deriz: Dininizde Allah'tan sakının, nefislerinizde Allah'tan korkun ve bilin ki çalışan Allah rızası için çalışırsa dünya ve ahiret nimetlerine kavuşur. Eğer Allah'tan başkası için çalışırsa ve dünyanın geçici zevkini dilerse Allah'ın kendisi için yazdığından başka bir şey elde edemez, yaptığı işler dünyada ve ahirette sadece hüsrana yol açar.

Dininden dönen veya istediğini elde edemediği takdirde namazı, ibadeti ve itaati terk eden kimseye şöyle denir: Şu ayette bahsi geçen insanlardan olma! Nitekim yüce Allah şöyle buyurdu: “İnsanlardan öylesi de vardır ki Allah’a kıyıdan kenardan kulluk eder. Eğer kendisine bir hayır dokunursa, gönlü onunla hoş olur. Şayet başına bir kötülük gelirse, gerisin geri (küfre) dönüverir. O dünyayı da kaybetmiştir ahireti de. İşte bu apaçık ziyanın ta kendisidir. (Hac 11).

Şeyh El-Sadi r.h, şöyle dedi:

Yani imanı zayıf olan kimseler vardır ki iman kalbine girmemiş ve derinlikleriyle kavramamıştırlar.

“Eğer kendisine bir hayır dokunursa, gönlü onunla hoş olur” sözünün anlamı: “Eğer rızkı devam ederse...” Bolluk ve bereketten dolayı başına kötü bir şey gelmezse imanıyla değil, bu iyiliğiyle güven kazanır. Bununla belki de Allah ona afiyet verir ve onu dininden uzaklaştıracak fitnelerle imtihan etmez. "Ve eğer başına bir musibet gelirse" veya bir sevdiğinin ölümü gibi olumsuzluk gerçekleşirse "gerisin geri (küfre) dönüverir" yani dinini terk eder, "dünyayı ve ahireti kaybeder." (Tefsir el-Sadi'den s. 534).

Daha fazla bilgi için (14258) ve (110715) numaralı sorunun cevabına bakınız.

En iyisini Allah bilir.